

Republika e Kosovës
Republika Kosova
Republic of Kosovo

Zyra Kombëtare e Auditimit
Nacionalna Kancelarija Revizije
National Audit Office

RAPORTI I AUDITIMIT PËR PASQYRAT FINANCIARE VJETORE TË MINISTRISË SË ZHVILLIMIT RAJONAL PËR VITIN 2020

Prishtinë, korrik 2021

PËRMBAJTJA E RAPORTIT

- 1 Opinioni i Auditimit
- 2 Gjetjet dhe rekomandimet
- 3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit
- 4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Shtojca I: Letër konfirmimi

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Shënim

Ky Raport i auditimit është gjeneruar për herë të parë përmes platformës elektronike për menaxhimin e auditimit (SITA). Po ashtu, këtë vit, përdoret shablloni i ri i Raportit të auditimit, sipas metodologjisë së përditësuar për auditime financiare dhe të pajtueshmërisë. Raporti përfshinë për herë të parë edhe konkluzionin e veçantë për pajtueshmëri.

Jemi plotësisht të vetëdijshëm që aplikimi i të gjitha këtyre risive njëkohësisht, në rrethana të pazakonshme të pandemisë, mund të rezultojë me ndonjë lëshim të paqëllimshëm teknik, për çka ju kerkojmë falje paraprakisht dhe ju falënderojmë për mirëkuptim!

Për: Fikrim Damka, Ministër i Zhvillimit Rajonal

Adresa: Rr. Perandori Justinian Nr. 116, Prishtinë (Lagja Pejton), Prishtinë, Republika e Kosovës

1 Opinioni i Auditimit

Ne kemi përfunduar auditimin e pasqyrave financiare të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal për vitin e përfunduar më 31 Dhjetor 2020, në përputhje me Ligjin për Zyrën Kombëtare të Auditimit të Republikës së Kosovës dhe Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Auditimi është kryer për të na mundësuar të shprehim opinionin për pasqyrat financiare dhe konkluzionin për pajtueshmërinë me autoritetet.¹

Opinion i pamodifikuar për pasqyrat financiare vjetore

Ne i kemi audituar pasqyrat financiare vjetore të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal (MZHR), të cilat përmbajnë pasqyrën e pranimeve dhe pagesave në para të gatshme, raportin e ekzekutimit të buxhetit si dhe shënimet shpjeguese për pasqyrat financiare, përfshirë përmbledhjen e politikave të rëndësishme të kontabilitetit dhe raportet tjera², për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2020.

Sipas opinionit tonë, Pasqyrat Financiare Vjetore të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal, prezantojnë një pamje të drejtë dhe të vërtetë në të gjitha aspektet materiale, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit për Sektorin Publik, sipas kontabilitetit të bazuar në para të gatshme.

Baza për opinion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për opinion.

Konkluzion për pajtueshmërinë

Ne kemi audituar gjithashtu pajtueshmërinë e menaxhmentit të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Sipas konkluzionit tonë, transaksionet e kryera në procesin e ekzekutimit të buxhetit të MZHR kanë qenë, në të gjitha aspektet materiale, në pajtueshmëri me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm për subjektin e audituar në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare.

Baza për konkluzion

Auditimi është kryer në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit (SNISA). Sipas këtyre standardeve, përgjegjësitë tona janë përshkruar më poshtë tek pjesa e raportit 'Përgjegjësitë e Auditorit për Auditimin e Pasqyrave Financiare'. Në përputhje me ONISA-P-10, SNISA 130, Kodin e Etikës së ZKA-së, si dhe kërkesat tjera relevante për auditimin e PFV-ve të organizatave buxhetore, ZKA-ja është e pavarur nga subjekti i auditimit. Besojmë se dëshmitë e auditimit që kemi marrë janë të mjaftueshme dhe të duhura për sigurimin e bazës për konkluzion.

Përgjegjësitë e Menaxhmentit dhe të organeve drejtuese/qeverisëse për pasqyrat financiare vjetore

Sekretari i Përgjithshëm është përgjegjës për përgatitjen dhe prezantimin e drejtë të Pasqyrave Financiare sipas Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik - Raportimi Financiar bazuar në Kontabilitetin e Parasë së Gatshme. Po ashtu, Sekretari i Përgjithshëm është përgjegjës edhe për vendosjen e kontroleve të brendshme, të cilat i përcakton si të nevojshme për të mundësuar përgatitjen e Pasqyrave Financiare, pa keq deklarime materiale të shkaktuara, qoftë nga mashtrimi apo gabimi. Kjo përfshinë përmbushjen e kërkesave që burojnë nga Ligji nr. 03/L-048 për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë dhe Rregullorja nr. 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar nga Organizata Buxhetore.

Ministri i Ministrisë së Zhvillimit Rajonal është përgjegjës për të siguruar mbikëqyrjen e procesit të raportimit financiar të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal.

Përgjegjësia e Menaxhmentit për Pajtueshmërinë

Menaxhmenti i Ministrisë së Zhvillimit Rajonal është gjithashtu përgjegjës për përdorimin e burimeve financiare të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal në përputhje me Ligjin për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësinë dhe të gjitha rregullat dhe rregulloret e tjera të zbatueshme.³

Përgjegjësia e Auditorit të Përgjithshëm për auditimin e PFV-ve

Objektivat tona janë të ofrojmë siguri të arsyeshme nëse pasqyrat financiare si tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit dhe të hartojmë një raport të auditimit që përfshin opinionin tonë. Siguria e arsyeshme është siguri e nivelit të lartë, por nuk është një garanci se një auditim i kryer në përputhje me SNISA-t do të zbulojë çdo keq-deklarim material që mund të ekzistojë. Keq-deklarimet mund të vijnë nga mashtrimi ose gabimi dhe konsiderohen materiale nëse, individualisht ose si tërësi, në mënyrë të arsyeshme pritet të ndikojnë në vendimet ekonomike të përdoruesve të marra në bazë të këtyre pasqyrave financiare.

Objektivi ynë është gjithashtu të shprehim një konkluzion të auditimit për pajtueshmërinë e autoriteteve përkatëse të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal me kriteret e përcaktuara të auditimit që burojnë nga legjislacioni i zbatueshëm në kontekstin e përdorimit të burimeve financiare, lidhur me subjektin e audituar.

Si pjesë e auditimit në përputhje me Ligjin për ZKA dhe SNISA-të, ne ushtrojmë gjykim dhe skepticizëm profesional gjatë gjithë auditimit. Ne gjithashtu:

- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e keq-deklarimit material të pasqyrave financiare, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që i përgjigjen atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për opinion. Rreziku i mos zbulimit të një keq-deklarimi material që rezulton nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontroleve të brendshme.
- Identifikojmë dhe vlerësojmë rreziqet e mos-pajtueshmërisë me autoritetet, qoftë për shkak të mashtrimit ose gabimit, hartojmë dhe kryejmë procedurat e auditimit që janë përgjegjëse ndaj atyre rreziqeve, dhe marrim dëshmi të auditimit që janë të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të siguruar bazën për konkluzionin tonë për pajtueshmërinë me autoritetet. Rreziku i mos zbulimit të një rasti të mos pajtueshmërisë me autoritetet që vjen nga mashtrimi është më i lartë sesa për atë që rezulton nga gabimi, pasi mashtrimi mund të përfshijë manipulim, falsifikim, lëshime të qëllimshme, keq përfaqësime ose anashkalim të kontrollit të brendshëm.
- Sigurohemi ta kuptojmë kontrollin e brendshëm relevant për auditimin, për t'i hartuar procedurat e auditimit që janë të përshtatshme, por jo me qëllim të shprehjes së një opinioni mbi efektivitetin e kontrollit të brendshëm të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal.
- Vlerësojmë përshtatshmërinë e politikave të kontabilitetit të përdorura dhe arsyeshmërinë e vlerësimeve të kontabilitetit dhe shpalosjet e ndërlidhura të bëra nga menaxhmenti.
- Vlerësojmë prezantimin e përgjithshëm, strukturën dhe përmbajtjen e pasqyrave financiare, përfshirë shpalosjet, për t'u siguruar se pasqyrat financiare paraqesin transaksionet dhe ngjarjet themelore në mënyrë të drejtë dhe të saktë.

Ndër të tjera, ne komunikojmë me menaxhmentin dhe ata që janë përgjegjës për qeverisjen edhe në lidhje me fushëveprimin dhe kohën e planifikuar të auditimit dhe gjetjet e rëndësishme të auditimit, përfshirë ndonjë mangësi domethënëse në kontrollin e brendshëm që ne e identifikojmë gjatë auditimit.

Nga çështjet e komunikuar me menaxhmentin, ne përcaktojmë ato çështje që ishin më të rëndësishme në auditimin e Pasqyrave Financiare të periudhës aktuale dhe që cilësohen si çështje kyçe të auditimit. Raporti i auditimit publikohet në ueb faqen e ZKA-së, me përjashtim të informacioneve që klasifikohen si senzitive apo për shkak të ndalesave të tjera ligjore e administrative, në pajtim me legjisllacionin në fuqi.

2 Gjetjet dhe rekomandimet

Gjatë auditimit, kemi vërejtur fusha për përmirësim të mundshëm, përfshirë kontrollin e brendshëm lidhur me raportimin financiar, dhe fusha të tjera të cilat janë paraqitur më poshtë për shqyrtimin tuaj në formë të gjetjeve (siç janë paraqitur në Grafikon 1, më poshtë) dhe rekomandimeve. Këto gjetje dhe rekomandime kanë për qëllim të përmirësojnë zbatimin me konsistencë të rregullave dhe udhëzimeve lidhur me subvencionimin e bizneseve dhe pasurive. Ne do t'i përcjellim (shqyrtojmë) këto rekomandime gjatë auditimit të vitit të ardhshëm.

2.1 Gjetjet për çështjet e menaxhimit financiar dhe të pajtueshmërisë

2.1.1 Subvencionet dhe transferet

Buxheti final për subvencione dhe transfere ishte 3,596,459€, prej tyre në 2020 ishin shpenzuar 3,575,953€. Ato kanë të bëjnë kryesisht me subvencionimin e ndërmarrjeve të reja dhe ekzistuese/të vogla të cilat ushtrojnë veprimtari të ndryshme në tërë territorin e Republikës së Kosovës. Qëllimi ishte krijimi i vendeve të reja të punës dhe stimulimi i ndërmarrjeve me potencial të rritjes. Kemi testuar 34 mostra për teste substanciale në vlerë 327,355€ ku 12 prej tyre ishin nga pakoja për rimëkëmbje ekonomik, si dhe nëntë (9) mostra për teste të pajtueshmërisë.

Çështja A1 - Mosrespektimi i marrëveshjes kontraktuese për zbatimin e projektit

Gjetja Neni 11 pikat 1 dhe 3 të Udhëzimit Administrativ (MZHR) - nr. 01/2018 për kushtet dhe kriteret e përkrahjes së bizneseve/ndërmarrësve të rinj nga programi për zhvillim rajonal të balancuar, përcakton që: Afati i zbatimit të projekteve është deri në 6 muaj, nga dita e nënshkrimit të kontratës me MZHR-në. MZHR mund të zgjasë afatin e zbatimit për më së shumti 30 ditë, nëse ka arsye të qëndrueshme për këtë, siç është sjellja e ndonjë makinerie specifike prej ndonjë vendi tjetër.

MZHR me datë 21.06.2018, kishte lidhur kontratë me një përfitues, lidhur me financimin e projektit në fushën e përpunimit të derivateve për djegie. Vlera totale e projektit ishte 33,200€, prej tyre 20,000€ është financuar nga MZHR dhe 13,200€ nga përfituesi. Pagesën e kështit të parë (avancit) MZHR e kishte bërë me 15.08.2018 në vlerë prej 10,000€, ndërsa pagesën e kështit të dytë e ka bërë me 15.09.2020. Pra, zbatimi i projektit ka zgjatur rreth dy (2) vite.

Kjo kishte ndodhur për shkak se kompania përfituese nuk ka arritur t'i sjell pajisjet me kohë, si pasojë e taksës prej 100% të vendosur nga Qeveria e Kosovës për mallrat me origjinë nga Bosnja dhe Hercegovina.

Ndikimi Mos kryerja e projekteve me kohë nga bizneset, ndikon në realizimin jo efikas të buxhetit dhe realizimin e planeve të Ministrisë për subvencionim. Po ashtu, zvarritja e projekteve e zvogëlon ndikimin e synuar të subvencionit.

Rekomandimi A1 Ministri, përmes mekanizmave të brendshëm duhet të sigurojë që realizimi i projekteve të subvencionuara të bëhet në pajtim me marrëveshjet e arritura me përfituesit me rastin e aprovimit të subvencionit, dhe sipas kushteve dhe kriterëve të përkrahjes së bizneseve/ndërmarrësve të rinj të përcaktuara në Udhëzimin Administrativ përkatës.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

2.1.2 Pasuritë kapitale dhe jokapitale

Vlera e paraqitur në PFV e pasurive kapitale është 2,453,016€, pasurive jokapitale është 47,153€, si dhe e stoqeve 47,061. Kemi testuar 20 mostra për teste substanciale në vlerë 627,067€, si dhe mostra për teste të pajtueshmërisë.

Çështja B1 - Kryerja e inventarizimit të pasurisë para përfundimit të vitit

Gjetja

Rregullorja MF. nr. 02/2013 Për menaxhimin e pasurisë jo financiare në Organizatat Buxhetore, paragrafi 4.7 përcakton që hartimi i raportit të përgjithshëm të inventarizimit të Pasurisë jo Financiare duhet të bëhet në kohën e përshtatshme dhe para përgatitjes së pasqyrave financiare vjetore.

MZHR, bazuar në rregulloren e lartë cekur ka caktuar Komisionin për Inventarizimin e Pasurisë jo Financiare, mirëpo ky komision kishte hartuar raportin inventarizimit më datë 24.11.2020, pra dy muaj para dorëzimit të PVF-ve. Në lidhje me këtë ne kishim rekomanduar edhe vitin e kaluar, që inventarizimi të bëhet në fund të vitit, por rekomandimi nuk është zbatuar.

Kryerja e procesit të inventarizimit mbi një (1) muaj pa u përmbyllur viti, sipas zyrtarëve të ministrisë kishte ndodhur për shkak të mungesës eventuale të stafit në fundvit, si pasojë e shfrytëzimit të pushimeve dhe pandemisë Covid 19.

Ndikimi

Kryerja e inventarizimit para kohe mund të ndikojë që ndërrimet kontabël të pasurive që mund të ndodhin deri në fund të vitit të mos përfshihen në PFV dhe të mos shpaloset gjendja reale e pasurive të Ministrisë.

Rekomandimi B1

Ministri duhet të siguroj që inventarizimi i pasurisë të kryhet në fund të vitit për të siguruar që informatat rreth gjendjes së pasurisë të ofruara për tu shpalosur në PFV të jenë të sakta.

Përgjigja e menaxhmentit të entitetit (Pajtohen)

3 Informacion i përmbledhur për planifikimin dhe realizimin e buxhetit

Ne kemi marrë parasysh burimet e fondeve buxhetore, shpenzimin e fondeve dhe të ardhurave të mbledhura nga kategoritë ekonomike. Kjo është theksuar në tabelat e mëposhtme:

Tabela 1. Shpenzimet sipas burimeve të fondeve buxhetore (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final ⁵	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet	2018 Shpenzimet
Burimet e fondeve	5,759,203.00	6,342,772.64	5,965,143.06	5,147,387.77	3,526,175.23
Grante Qeveritare - Buxheti	5,759,203.00	6,342,772.64	5,965,143.06	4,261,517.09	3,526,175.23
Te hyrat nga AKP-ja	0.00	0.00	0.00	885,870.68	0.00

Buxheti përfundimtar është më i lartë se buxheti fillestar për 583,570€. Ndryshimet buxhetore kanë ardhur si rezultat i rishikimit buxhetor dhe vendimeve të qeverisë. Fillimisht me rishikimin e buxhetit ka zvogëlim 1,237,378€ dhe në dhjetor vendimi me nr. 09/50 i datës 21.12.2020 kursime 179,052€ që në total 1,416,430€. Në gusht dhe shtator me vendimet nr. 01/23 të datës 13.08.2020 masa 8 dhe vendimi me nr. 10/33 dhe 13/33 i datës 28.09.2020 MZHR-së i janë ndarë mjete shtesë në vlerë 2,000,000€ në kategorinë ekonomike Subvencione dhe Transfere nga Programi i Rimëkëmbjes Ekonomike.

Në vitin 2020 ministria ka shpenzuar 94% të buxhetit përfundimtar ose 5,965,143€ me një përmirësim 8% në krahasim me vitin 2019. Shpjegimet për pozicionin aktual janë detajuar më poshtë.

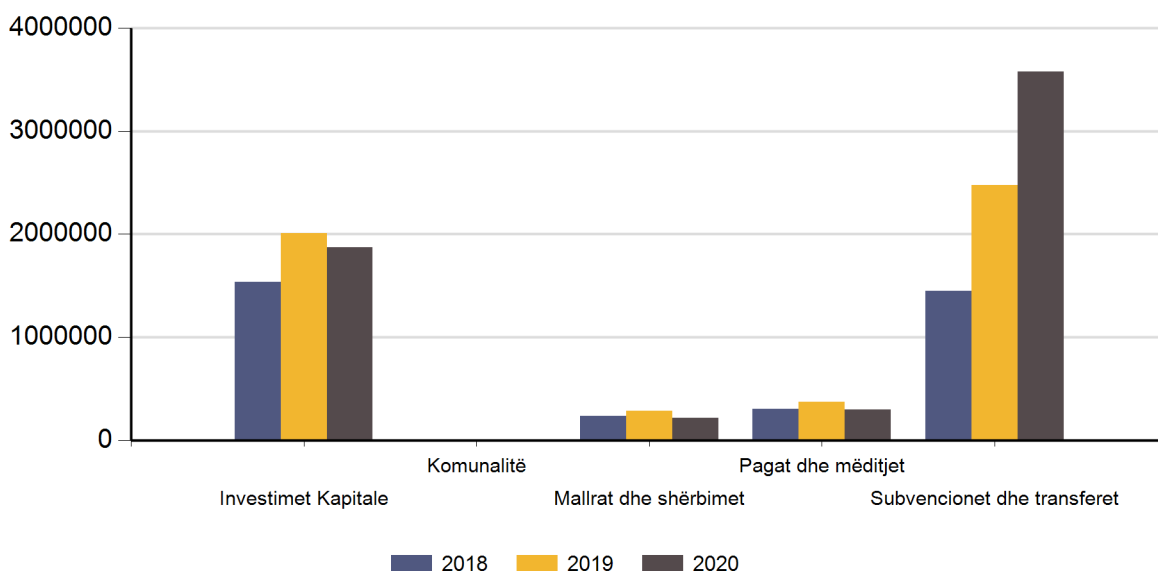
Tabela 2. Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike (në €)

Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2020 Shpenzimet	2019 Shpenzimet	2018 Shpenzimet
Shpenzimet e fondeve sipas kategorive ekonomike	5,759,203.00	6,342,772.64	5,965,143.06	5,147,387.77	3,526,175.23
Pagat dhe mëditjet	415,343.00	297,924.64	297,924.64	374,101.34	305,836.67
Mallrat dhe shërbimet	332,500.00	292,500.00	213,943.82	285,100.39	236,727.40
Komunalitë	11,360.00	5,888.58	5,521.86	5,095.00	1,678.23
Subvencionet dhe transferet	2,500,000.00	3,596,459.42	3,575,953.49	2,472,540.51	1,447,178.97
Investimet Kapitale	2,500,000.00	2,150,000.00	1,871,799.25	2,010,550.53	1,534,753.96

Shpjegimet për ndryshimet në kategoritë e buxhetit janë dhënë më poshtë:

- Buxheti final për paga dhe mëditje për dallim nga buxheti fillestar ishte zvogëluar për 117,418€. Ky zvogëlim ishte si rezultat i vendimit të qeverisë nr. 09/50 të datës 21.12.2020, për kursime dhe ndarje në kategoritë e shpenzimeve në organizatat buxhetore. Vlera e shpenzuar për këtë kategori ishte 297,925€;
- Buxheti final për mallra dhe shërbime ishte zvogëluar për 40,000€, fillimisht me rishikimn e buxhetit ishte rritur për 17,000€ kurse me vendim të qeverisë nr. 09/50 të datës 21.12.2020 për kursime dhe ndarje në kategoritë e shpenzimeve në organizatat buxhetore ishte zvogëluar 57,000€. Vlera e shpenzuar për këtë kategori ishte 213,944€;
- Tek shpenzimet komunale buxheti ishte zvogëluar për 5,472€. Me rishikim të buxhetit 4,378€ dhe me vendim të qeverisë nr. 09/50 të datës 21.12.2020 për kursime dhe ndarje në kategoritë e shpenzimeve në organizatat buxhetore ishte zvogëluar 1,094€. Vlera e shpenzuar për këtë kategori ishte 5,522€;
- Buxheti final për subvencione dhe transfere krahasuar me buxhetin fillestar ishte rritur për 1,096,459€. Fillimisht me rishikim të buxhetit ishte zvogëluar 900,000€ dhe vendim të qeverisë nr. 09/50 të datës 21.12.2020 për kursime dhe ndarje në kategoritë e shpenzimeve në organizatat buxhetore ishte zvogëluar 3,541€. Kurse me Vendimin nr. 01/23 të datës: 13.08.2020 MZHR-së i janë ndarë mjete shtesë në vlerën: 2,000,000€ në kategorinë ekonomike Subvencione dhe Transfere nga Programi i Rimëkëmbjes Ekonomike. Vlera e shpenzuar për këtë kategori ishte 3,575,953€;
- Buxheti final krahasuar me buxhetin fillestar për investime kapitale ishte zvogëluar për 350,000€. Kjo ishte bërë me rishikim të buxhetit nr.07/L-014 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit nr.07/L-001 mbi ndarjet buxhetore për buxhetin e Republikës së Kosovës për vitin 2020. Vlera e shpenzuar për këtë kategori ishte 1,871,799€.

Grafiku 1. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike gjatë periudhës 2018-2020

Grafiku 2. Shpenzimet sipas kategorive ekonomike për vitin 2020

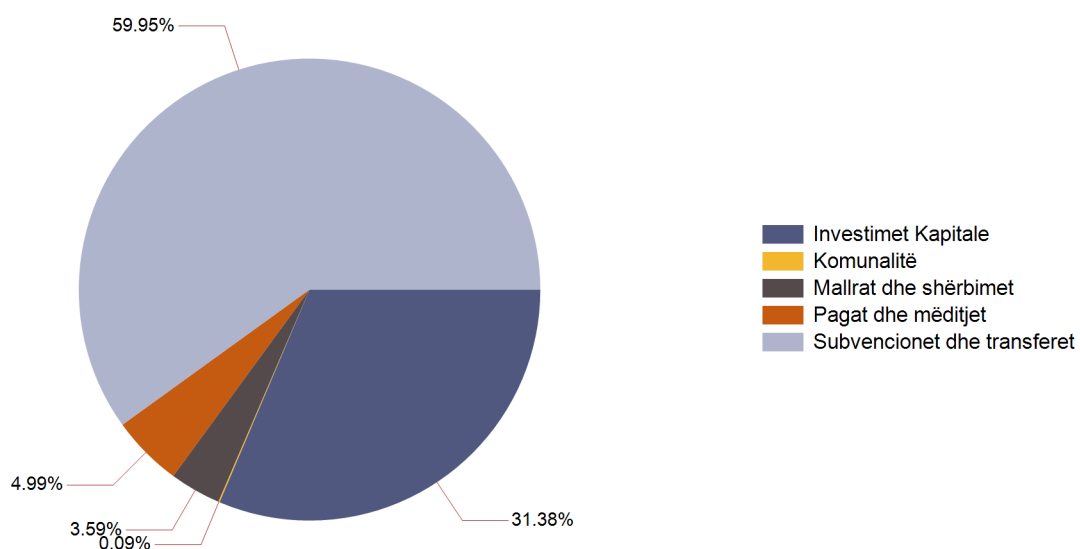

Tabela 3. Të hyrat (në €)

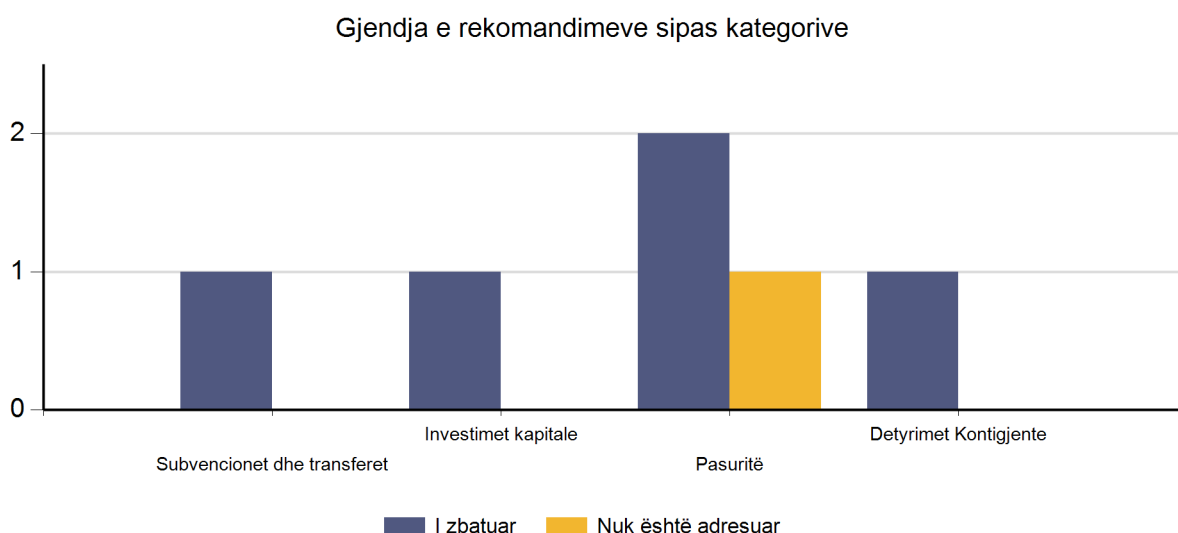
Përshkrimi	Buxheti fillestar	Buxheti final	2020 Pranimet	2019 Pranimet	2018 Pranimet
Totali i të hyrave	25,351.00	21,093.00	11,469.00	6,232.25	
Të hyrat jo tatimore	25,351.00	21,093.00		6,232.25	
Të hyrat tjera	0.00	0.00	11,469.00		

4 Progresi në zbatimin e rekomandimeve

Raporti i auditimit për PFV-të të vitit 2019 të MZHR-së ka rezultuar në gjashtë (6) rekomandime kryesore. MZHR kishte përgatitur një Plan Veprimi ku paraqitet mënyra se si do t'i zbatoj rekomandimet e dhëna. Gjithashtu, ka dorëzuar Raportin e Progresit mbi Zbatimin e Rekomandimeve (30) shtator dhe 15 mars, sipas kërkesave të dala nga Rregullorja e Punës për Zbatimin e Auditimit dhe Planeve të Veprimit.

Deri në fund të auditimit tonë për vitin 2020, pesë (5) rekomandime janë zbatuar dhe një (1) nuk është adresuar ende, siç është paraqitur në Grafikon 3, më poshtë. Për një përshkrim më të plotë të rekomandimeve dhe mënyrën se si janë trajtuar ato, shihni në Tabelën 4 (ose Tabelën e rekomandimeve).

Grafiku 3. Progresi në zbatimin e rekomandimeve të vitit paraprak

Tabela 4 Përmbledhja e rekomandimeve të vitit paraprak dhe vitit 2020

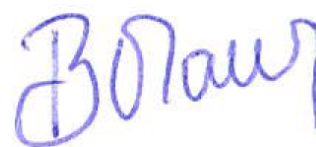
Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2019	Veprimet e ndërmarra	Statusi
1.	Subvencionet dhe transferet	Ministri të sigurojë se janë vendosur kriteret të qarta në udhëzuesin për aplikantët duke shmangur thirrjen në ligjet të cilat nuk mbulojnë fushëveprimin e aktiviteteve të ministrisë, si dhe të sigurojë se financimi bëhet vetëm për ndërmarrjet që parashihen sipas udhëzuesit	Ministria ka hartuar udhëzuesin për aplikantët e granteve 2020 ku ka përcaktuar kriteret të cilat lidhen me fushëveprimin e aktiviteteve të ministrisë.	I zbatuar

2.	Investimet kapitale	Ministri të sigurojë se në të ardhmen përkrahen vetëm projektet e reja kapitale sipas kriterëve të udhëzuesit, si dhe nuk do të lidhë asnjë aneks marrëveshje të bashkëfinancimit me komunat për projektet që janë vazhdimësi nga vitet paraprake.	Ministria ka hartuar udhëzuesin për aplikantët të programit zhvillimor rajonal 2020 ku ka përcaktuar kriteret e pranueshme duke paraparë edhe mundësinë e financimit të projekteve në vazhdimësi të cilat janë të financuara nga MZHR.	I zbatuar
3.	Pasuritë	Ministri të siguroj se të gjitha pasuritë e regjistruara si investime në vijim, pas përfundimit të procedurave të pranimit teknik, barten si pasuri në regjistrat e organizatave buxhetore përfituese, dhe të njëjtat largohen nga regjistrat e pasurive të ministrisë.	Nga mostrat e testuara nuk kemi identifikuar ndonjë rast ku pas përfundimit të procedurave të pranimit teknik nuk iu është bartur komunave.	I zbatuar
4.	Pasuritë	Ministri, duhet të ndërmerr masa për të siguruar që vlera e pasurive jo kapitale në RVF të përfshijë vlerën kumulative të pasurive që i takojnë organizatës dhe jo vetëm vitin aktual.	Ministria ka përgatitur RVF duke përfshirë edhe vlerën kumulative të pasurive që i takojnë OB.	I zbatuar
5.	Pasuritë	Ministri duhet të siguroj se inventarizimi i pasurisë kryhet në fund të vitit për të siguruar informata të sakta dhe të plota të pasurisë së ministrisë para përgatitjes së raportit vjetor financiar.	Ministria edhe këtë vit ka bërë inventarizimin e pasurive dy muaj para përgatitjes së PVF-ve.	Nuk është adresuar
6.	Detyrimet Kontigjente	Ministri të siguroj se shpalosja e pasurive/detyrimeve kontigjente të bëhet në pajtim me formën e tyre ligjore përkatëse sipas kërkesave të rregullores për Raportim Vjetor Financiar.	Ministria këtë vit ka shpalosur pasuritë kontigjente sipas kërkesave të rregullores për raportim vjetor financiar.	I zbatuar

Nr	Fusha e Auditimit	Rekomandimet e vitit 2020
1.	Subvencionet dhe transferet	Ministri, përmes mekanizmave të brendshëm duhet të sigurojë që realizimi i projekteve të subvencionuara të bëhet në pajtim me marrëveshjet e arritura me përfituesit me rastin e aprovimit të subvencionit, dhe sipas kushteve dhe kriterëve të përkrahjes së bizneseve/ndërmarrësve të rinj të përcaktuara në Udhëzimin Administrativ përkatës.

2.	Pasuritë	Ministri duhet të siguroj që inventarizimi i pasurisë të kryhet në fund të vitit për të siguruar që informatat rreth gjendjes së pasurisë të ofruara për tu shpalosur në PFV të jenë të sakta.
----	----------	--

Besnik Osmani, Auditor i Përgjithshëm

Qerkin Morina, Ndihmës Auditor i Përgjithshëm

Bujar Bajraktari, Udhëheqës i Auditimit

Ariana Berisha Rexhëbeqaj, Udhëheqëse e ekipit

Jehona Krasniqi, Anëtare e ekipit

Albana Kadriu, Anëtare e ekipit

Shtojca I: Letër konfirmimi

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO ZYRA KOMBËTARE E AUDITIMIT NACIONALNA KANCELARIJA REVIZIJE / NATIONAL AUDIT OFFICE			
DATE PRANUAR / DATE RECEIVED: 25.06.2021 DATUM PRILAZI / DATE RECEIVED: 25.06.2021			
Niveli Org. Org. Unit: 03	Shif. Klasif. Klasif. Kod Class. Code: 47	Nr. Prot. Br. Prot. Prot. No.: 996	Nr. i faqeve Br. Stranica No. Pages: 1

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVA - REPUBLIC OF KOSOVO QEVERIA - VLADA - GOVERNMENT MINISTRIA E ZHVILLIMIT RAJONAL - MINISTARSTVO ZA REGIONALNI RAZVOJ MINISTRY OF REGIONAL DEVELOPMENT ARKIVA / ARHIVA / ARCHIVE DALËSE / IZLAZAK / OUTGOING	
Nr./Br./No:	996
Nr.faq / Br.str / No.pg	1
Data / Datum / Date:	25 / 06 / 2021
PRISHTINË - PRIŠTINA - PRISTINE	

LETËR E KONFIRMIMIT

Për pajtueshmërinë me të gjeturat e Auditorit të Përgjithshëm në Raportin e auditimit për vitin 2020 dhe për zbatimin e rekomandimeve

Për: Zyrën Kombëtare të Auditimit

Të nderuar,

Përmes kësaj shkrese, konfirmoj se:

- kam pranuar draft raportin e Zyrës Kombëtare të Auditimit për auditimin e Raportit/Pasqyrave Financiare Vjetore të Ministrisë së Zhvillimit Rajonal, për vitin e përfunduar më 31 dhjetor 2020 (në tekstin e mëtejme "Raporti");
- pajtohem me të gjeturat dhe rekomandimet dhe nuk kam ndonjë koment për përmbajtjen e Raportit;
- brenda 30 ditëve nga pranimi i Raportit final, do t'ju dorëzoj një plan të veprimit për zbatimin e rekomandimeve, i cili do të përfshijë afatet kohore dhe stafin përgjegjës për implementimin e tyre.

Z. Besim Kamberaj

zv.Sekretari i Përgjithshëm,

Datë: 25 qershor 2021, Prishtinë,

Shtojca II: Shpjegim lidhur me llojet e të ndryshme të opinioneve të aplikuara nga ZKA dhe pjesëve të tjera të Raportit të Auditimit

Raporti i auditorit për pasqyrat financiare⁶ duhet të përmbajë një opinion për pasqyrat financiare, bazuar në përfundimet e nxjerra nga dëshmitë e marra gjatë auditimit. Kur auditimi kryhet për të vlerësuar gjithashtu përputhjen me legjislacionin dhe rregulloret e tjera, auditorët kanë një përgjegjësi shtesë për të raportuar për pajtueshmërinë me autoritetet.⁷ Ky opinion duhet të veçohet nga opinioni nëse pasqyrat financiare japin një pamje të drejtë dhe të vërtetë, d.m.th. opinionin mund të modifikohet në lidhje me çështjen(t) e pajtueshmërisë, por mund të mos modifikohet në lidhje me besueshmërinë e pasqyrave financiare (ose anasjelltas).

Për të arritur në përfundimin se një opinion mbi pasqyrat financiare është i modifikuar ose i pa modifikuar, një auditor duhet të sigurohet që rezultatet e auditimit përfshijnë, apo jo, keq-deklarim (e) material(e) ose të përhapur(a), apo të tillë(a) të mundshëm(me), të supozuar në rast kufizimi të fushëveprimit.

Keq-deklarimi është një ndryshim mes shumës së raportuar, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit të një zëri të pasqyrës financiare dhe sasisë, klasifikimit, prezantimit ose zbulimit që kërkohet që zëri të jetë në përputhje me kornizën e raportimit financiar në fuqi. Keq-deklarimet mund të vijnë nga gabimi ose mashtrimi.

(shkëputur nga SNISA 200)

Forma e opinionit

Opinionin i pa-modifikuar

Formulohet kur nuk janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri; kur janë zbuluar keq-deklarime ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, por që nuk është i barabartë me ose nuk e tejkalon nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi(et) dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh nuk është e barabartë me ose e tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse nuk ka kufizim të fushëveprimit ose kur kufizimi i fushëveprimit nuk mund të shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e) dhe/ose mos-pajtueshmërisë(ve).

Kufizimi i fushëveprimit ndodh kur një auditor nuk është në gjendje të marrë dëshmi të mjaftueshme auditimi për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale.

Auditori duhet të japë **opinion të pa-modifikuar** nëse arrin në përfundimin se pasqyrat financiare janë përgatitur, në të gjitha aspektet materiale, në pajtim me kornizën e zbatueshme financiare.

Modifikimi i opinionit në raportin e auditorit

Auditori duhet të modifikojë opinionin në raportin e auditorit nëse konstatohet se, bazuar në dëshmitë e marra nga auditimi, pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri, ose nuk është në gjendje të sigurojë prova të mjaftueshme të auditimit për të arritur në përfundimin se pasqyrat financiare në tërësi nuk përmbajnë keq-deklarime materiale dhe/ose mos-pajtueshmëri..

Opinionit i modifikuar mund të jetë:

- I kualifikuar,
- I kundërt, ose
- Mohim opinionit

Opinionit i kualifikuar

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që janë të barabartë me ose e tejkalojnë nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimi dhe/ose mos-pajtueshmëria e zbuluar brenda një klase të caktuar transaksionesh është i barabartë me ose tejkalon nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve. Formulohet gjithashtu nëse ka kufizim të fushëveprimit, i cili mund të mos shpie në shmangie të keq-deklarimit(eve) material(e).

Opinionit i kundërt

Formulohet kur janë zbuluar keq-deklarime dhe/ose mos-pajtueshmëri, qoftë një i vetëm apo një grumbull, që tejkalon në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit për pasqyrat financiare si tërësi; ose kur keq-deklarimet dhe/ose mos-pajtueshmëritë e zbuluara brenda një klase të caktuar transaksionesh e tejkalojnë në mënyrë të përhapur nivelin e materialitetit më të ulët të vendosur për këtë klasë të transaksioneve.

“E përhapur” është term që përdoret, në kontekstin e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërive, për të përshkruar efektet e keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë në pasqyrat financiare; ose efektet e mundshme në pasqyrat financiare të keq-deklarimeve dhe/ose mos-pajtueshmërisë, nëse ka të tilla, që nuk zbulohen për shkak të pamundësisë për të marrë dëshmi të mjaftueshme e të duhura të auditimit. Efektet e përhapura në pasqyrat financiare janë ato që, sipas gjykimit të auditorit::

- a) Nuk kufizohen vetëm në elemente, llogari ose zëra të veçantë të pasqyrave financiare;
- b) Por nëse kufizohen si të tilla, përfaqësojnë ose mund të përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të pasqyrave financiare; ose
- c) Për sa i përket shpalosjeve, janë thelbësore që përdoruesit të kuptojnë pasqyrat financiare.

Mohim i opinionit

Formulohet kur kufizimi i fushëveprimit, d.m.th. kur pamundësia për të siguruar prova të mjaftueshme të përshtatshme të auditimit, është i natyrës materiale dhe pervazive.

Paragrafët e Theksimit të Çështjes dhe paragrafët e Çështjeve të Tjera në raportin e auditorit

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të tërheqë vëmendjen e përdoruesve në një çështje të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila është sa e rëndësishme aq edhe thelbësore që ata të kuptojnë pasqyrat financiare, por ka dëshmi të mjaftueshme e të përshtatshme se çështja nuk përmban keq-deklarime materiale në pasqyrat financiare, auditori duhet të përfshijë paragrafin e Theksimit të çështjes në raportin e tij. Paragrafi për Theksimin e Çështjes duhet t'i referohet vetëm informacionit të paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare.

Paragrafi i theksimit të çështjes duhet:

- të përfshihet menjëherë pas opinionit;
- të ketë titullin 'theksim i çështjes' ose ndonjë titull tjetër të përshtatshëm;
- të përmbajë një referencë të qartë ndaj çështjes që theksohet dhe të tregojë se në ç'pjesë të pasqyrave financiare mund të gjenden shpalosjet relevante që e përshkruajnë plotësisht çështjen; dhe
- të tregojë se opinionit i auditimit nuk është modifikuar për sa i përket çështjes të theksuar.

Nëse auditori e konsideron të nevojshme të komunikojë një çështje, përveç atyre që janë paraqitur ose shpalosur në pasqyrat financiare, e cila, në gjykimin e auditorit, është e rëndësishme për përdoruesit në mënyrë që të kuptojnë auditimin, përgjegjësitë e auditorit apo raportin e auditimit, dhe me kusht që kjo nuk është e ndaluar me ligj ose rregullore, duhet të përpilohet një paragraf me titullin "Çështje të tjera", apo ndonjë titull tjetër të përshtatshëm. Ky paragraf duhet të paraqitet menjëherë pas opinionit dhe pas çdo paragrafi të Theksimit të çështjes.

Shënimet fundore

- ¹ Pajtueshmëria me autoritetet - pajtueshmëria me të gjitha ligjet, rregullat, rregulloret, standardet dhe praktikat e mira relevante në sektorin publik
- ² Raportet tjera janë kërkesë e nenit 8 të së Rregullores 01/2017 për Raportim Vjetor Financiar
- ³ Kolektivisht të referuara si pajtueshmëri me autoritetet
- ⁴ Çështja A dhe Rekomandimi A - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e reja
Çështja B dhe Rekomandimi B - nënkupton çështjet dhe rekomandimet e përsëritura
Çështja C dhe Rekomandimi C- nënkupton çështjet dhe rekomandimet pjesërisht të përsëritura.
- ⁵ Buxheti Final - buxheti i aprovuar nga Kuvendi i përshtatur më pas nga Ministria e Financave
- ⁶ Pasqyrat financiare në sektorin publik përfshijnë po ashtu edhe pasqyrën(at) e ekzekutimit të buxhetit
- ⁷ Pajtueshmëria me autoritetet: pajtueshmëria me ligjet, rregulloret, standardet, apo praktikat e mira.